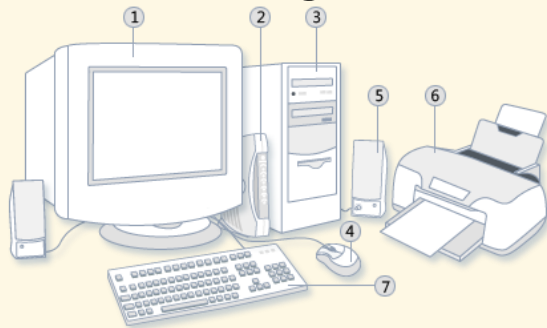

Sơ lược về Lập trình

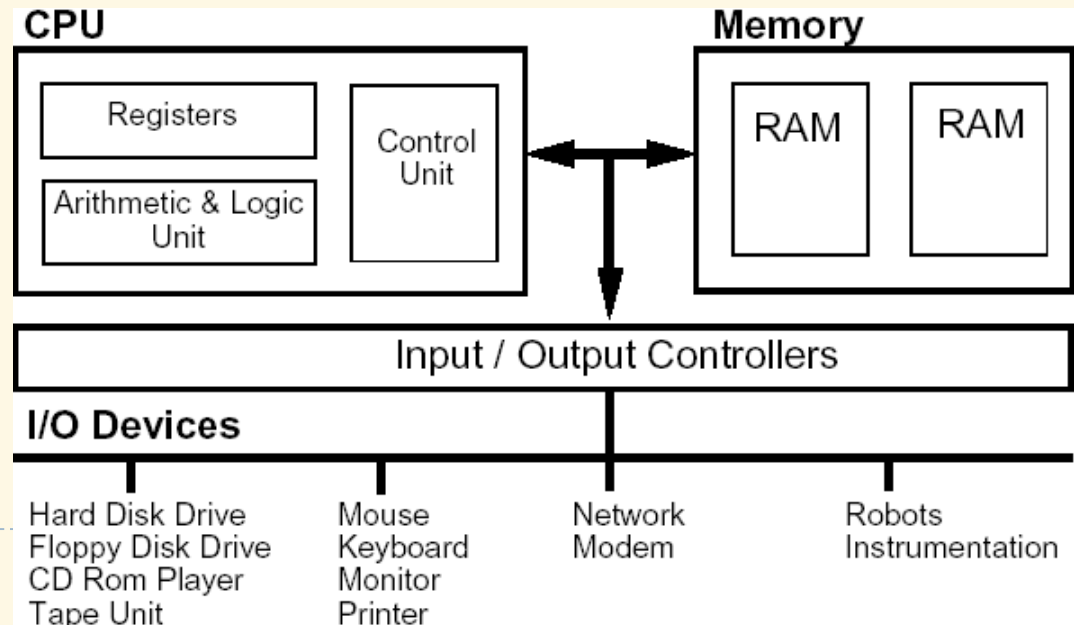
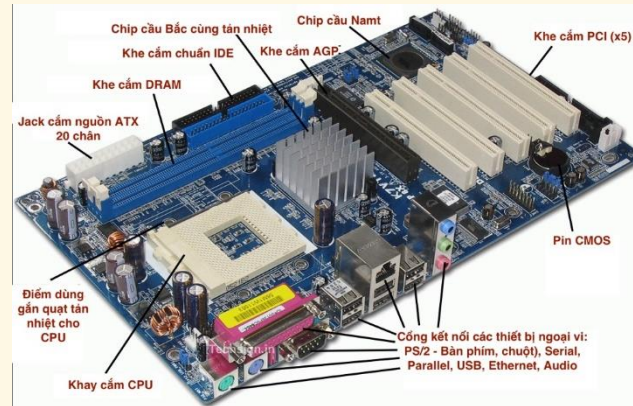
Kiến trúc máy tính

► Phần cứng

- 1 Monitor   3 System unit   5 Speaker   7 Keyboard
2 Modem   4 Mouse   6 Printer

<https://www.techsignin.com>

Kiến trúc máy tính

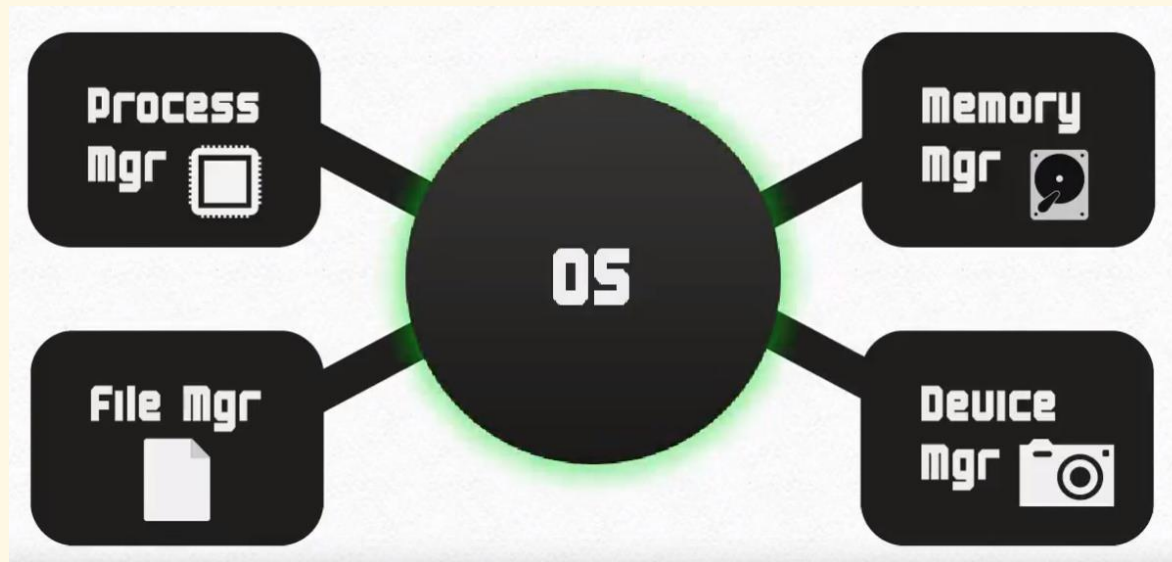
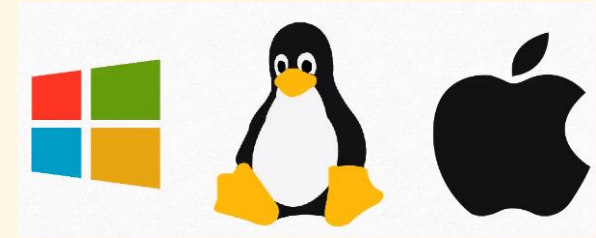
► Phần mềm, Hệ điều hành

<https://www.youtube.com/watch?v=5AjReRMoG3Y>

Kiến trúc máy tính

- ▶ Hệ điều hành:
  - ▶ là một phần mềm hệ thống
  - ▶ cho phép người dùng thao tác với:
    - ▶ phần cứng máy tính
    - ▶ thiết bị ngoài
  - ▶ chạy phần mềm ứng dụng

Chương trình

- ▶ Phần mềm: tập hợp các chương trình.
- ▶ Chương trình: chuỗi lệnh có thứ tự để giải quyết một vấn đề nhất định, được viết bởi 1 *ngôn ngữ lập trình* nhất định.
- ▶ Thuật toán/Giải thuật: hệ thống các thao tác, phép toán cần thực hiện chính xác để sau một số hữu hạn các bước ta đạt được kết quả mong muốn.
- ▶ Cấu trúc dữ liệu:
  - ▶ Biểu diễn các thông tin/ dữ liệu cần thiết cho bài toán dưới cấu trúc phù hợp.

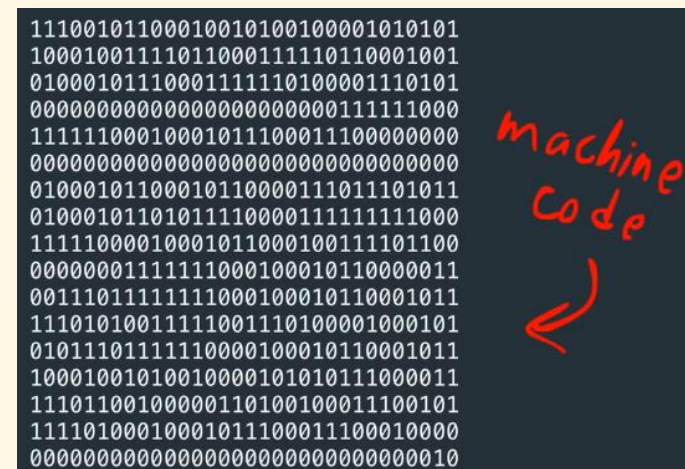
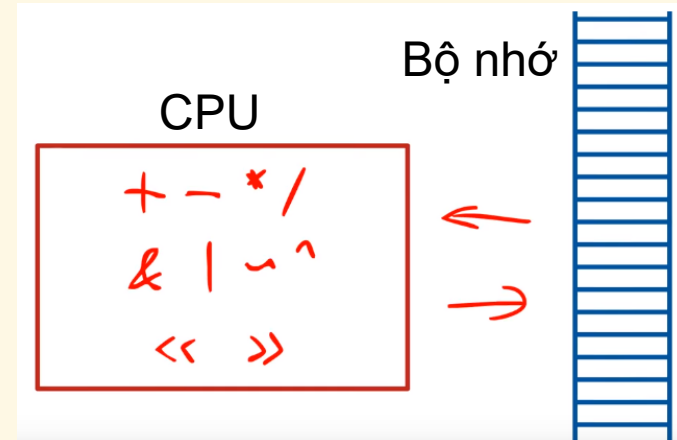
Chương trình chạy – Mã máy

▶ CPU:

- ▶ Đọc/Ghi vào bộ nhớ
- ▶ Thực hiện các phép toán, v.v.

▶ Chương trình chạy (exe):

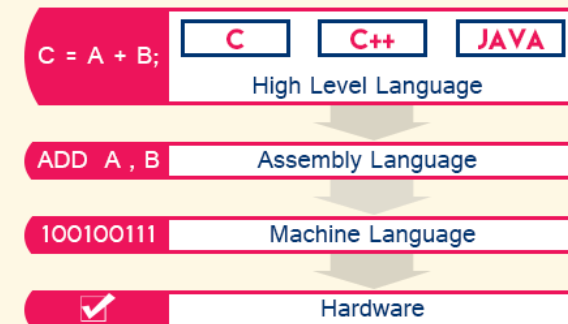
- ▶ Liệt kê các chuỗi lệnh cho máy tính xử lý
- ▶ Máy tính chỉ hiểu mã nhị phân 0 / 1
- ▶ Chương trình chạy viết bằng mã nhị phân -> mã máy
- ▶ Bộ nhớ trong của máy tính chứa cả dữ liệu và mã lệnh của chương trình khi chạy.

Ngôn ngữ lập trình

▶ Quá trình phát triển:

- ▶ Mã máy: dùng trực tiếp mã nhị phân, không cần biên dịch, phụ thuộc vào bộ vi xử lý.
- ▶ Thế hệ thứ 2 (hợp ngữ): cần biên dịch, có thể đọc hiểu được, phụ thuộc vào bộ vi xử lý.
- ▶ Thế hệ thứ 3 (cấu trúc): cấu trúc điều khiển, kiểu dữ liệu, đóng gói. VD: Fortran, C, C++, Basic, Pascal, COBOL,...
- ▶ Thế hệ thứ 4: nâng cao hiệu quả như giảm các yếu tố dễ gây lỗi, cú pháp gần gũi hơn với ngôn ngữ nói. VD: SQL, LabVIEW, ColdFusion,...

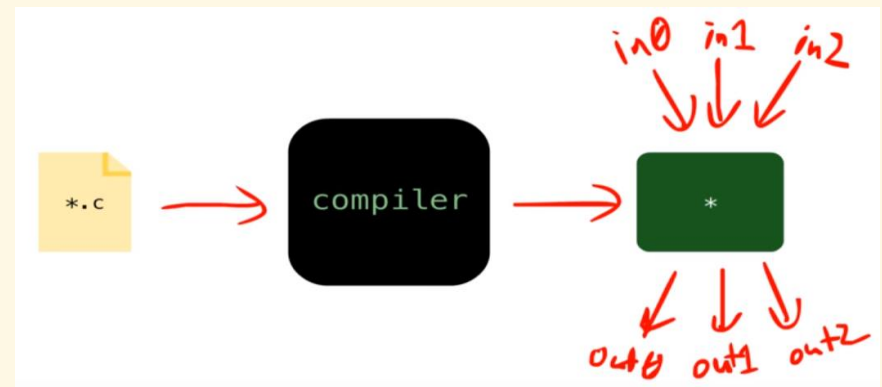
<http://btechsmartclass.com>

Trình biên dịch

- ▶ Là chương trình cho phép chuyển đổi mã nguồn thành mã máy

```
int exp(int a, int b) {  
    int result = 1, i;  
  
    for (i = 0; i < b; i++) {  
        result *= a;  
    }  
    return result;  
}  
  
int main() {  
    int x = 2, y = 5, z;  
  
    if (x < y) {  
        x = x + y;  
        y = x - y;  
        x = x - y;  
    }  
  
    z = exp(x, y);  
}
```

Source
code

How do computers read code?

Frame of Essence

<https://www.youtube.com/watch?v=QXjU9qTsYCc>

Trình biên dịch

```
int main() {
    int x;
    x = 3;
}
```

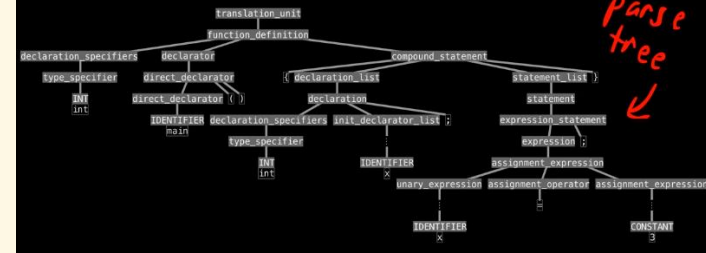

Lexical Analysis

```
int main() {
    int x;
    x = 3;
}
```

tokens

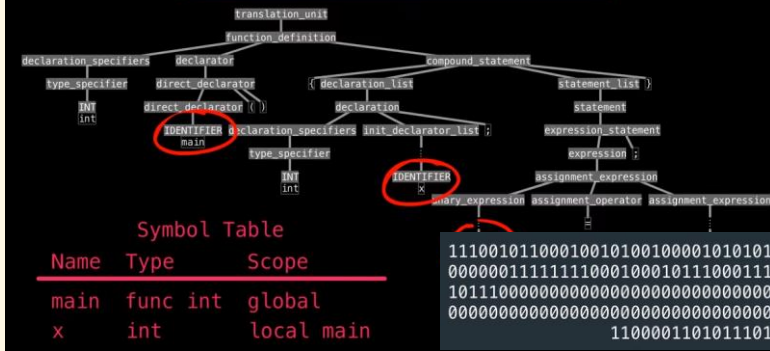
Syntactic Analysis

parse tree

Grammar

Semantic Analysis

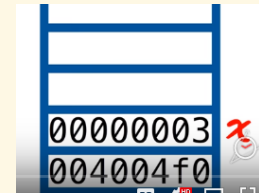
```
e5894855
03fc45c7
b8000000
00000000
c35d
```

```
pushq %rbp
movq %rsp, %rbp
movl $3, -4(%rbp)
movl $0, %eax
popq %rbp
ret
```

```
pushq %rbp
movq %rsp, %rbp
movl $3, -4(%rbp)
movl $0, %eax
popq %rbp
ret
```

return 0;

```
pushq %rbp
movq %rsp, %rbp
movl $3, -4(%rbp)
movl $0, %eax
popq %rbp
ret
```


Memory location

```
int main() {
    int x;
    x = 3;
    x = x + 1;
}
```

x = ... → mov ...
 ... + ... → add ...
 if (...) → ?
 while (...) → ?
 func(...) → ?

```
int main() {
    int x;
    x = 3;
    if (x < 10) {
        x = x + 1;
    }
}
```

```

pushq   %rbp
movq    %rsp, %rbp
movl    $3, -4(%rbp)
cmpl    $9, -4(%rbp)
jg     ENDIF
addl    $1, -4(%rbp)
ENDIF:  movl    $0, %eax
popq    %rbp
ret

```

```

int main() {
    int x;
    x = 3;
    while (x < 10) {
        x = x + 1;
    }
}

```

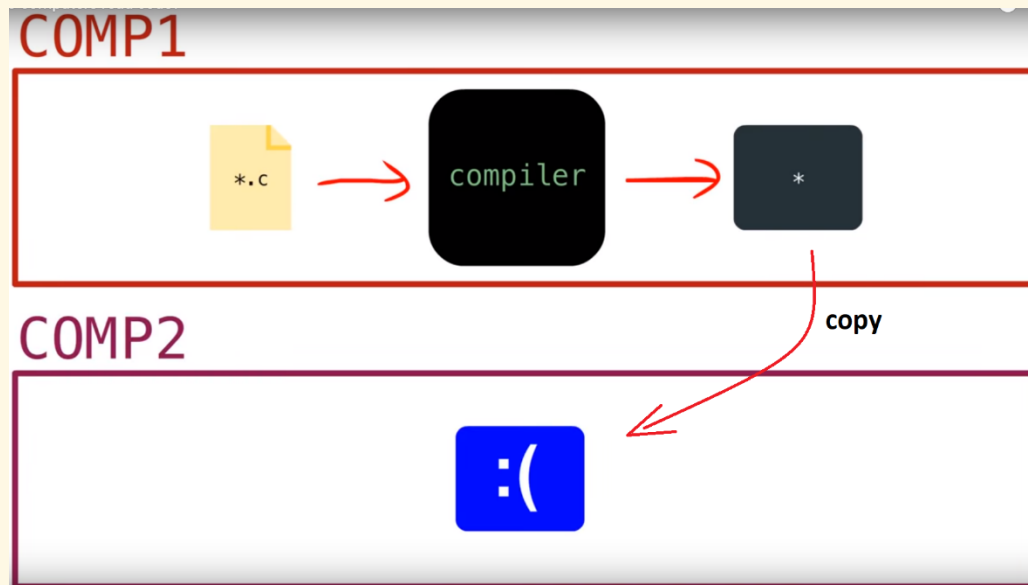
```

pushq   %rbp
movq    %rsp, %rbp
movl    $3, -4(%rbp)
jmp     WHILE
DO:     addl    $1, -4(%rbp)
WHILE:  cmpl    $9, -4(%rbp)
        jle     DO
        movl    $0, %eax
popq    %rbp
ret

```

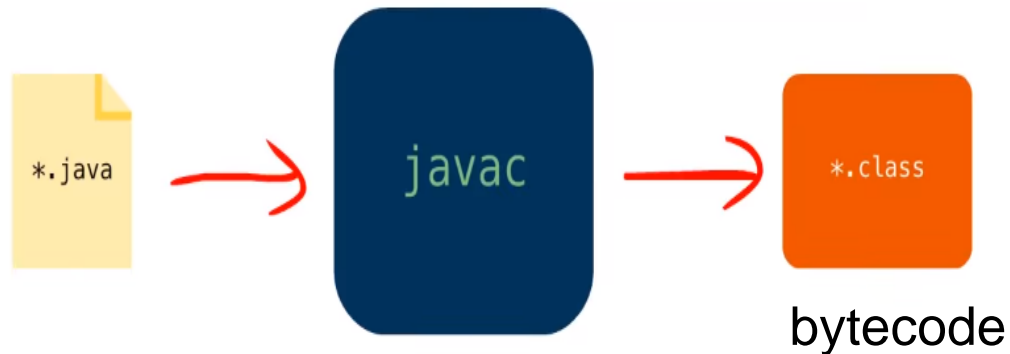
Trình biên dịch

Interpreter

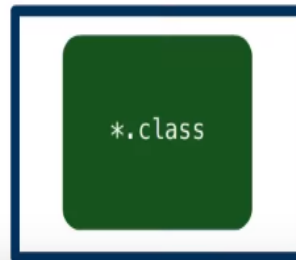
COMP1

COMP2

“Write once, run anywhere”

JRE

Ngôn ngữ lập trình

List of programming languages

From Wikipedia, the free encyclopedia

The aim of this list of programming lan

General comparison [\[edit \]](#)

The following table compares general and technical information for a selection of commonly used programming languages. See the individual languages' articles for further information

Language	Intended use	Imperative	Object-oriented	Functional	Procedural	Generic	Reflective	Event-driven
ActionScript 3.0	Application, client-side, web	Yes	Yes	Yes				Yes
Ada	Application, embedded, realtime, system	Yes	Yes ^[2]		Yes ^[3]	Yes ^[4]		
Aldor	Highly domain-specific, symbolic computing	Yes	Yes	Yes				

A [\[edit \]](#)

- A# .NET
- A# (Axiom)
- A-0 System
- A+
- A++
- ABAP
- ABC
- ABC ALGOL
- ABSET
- ABSYS

B [\[edit \]](#)

- B
- Babbage
- Bash

C [\[edit \]](#)

- C
- C-
- C++ – ISO/IEC 14882
- C# – ISO/IEC 23270
- CIAL
- Caché ObjectScript
- C Shell (csh)
- Caml
- Calcpad®
- Cayenne

D [\[edit \]](#)

- D
- DASL (Datapoint's Advanced System Language)

E [\[edit \]](#)

- E
- Ease

The Top Programming Languages?

According to IEEE Spectrum's interactive ranking, Python is the top programming language of 2017, followed by C, Java and C++. Of course, the choice of which language to use depends on the type of computer the program is to run on, what sort of program it is, and the expertise of the programmer.

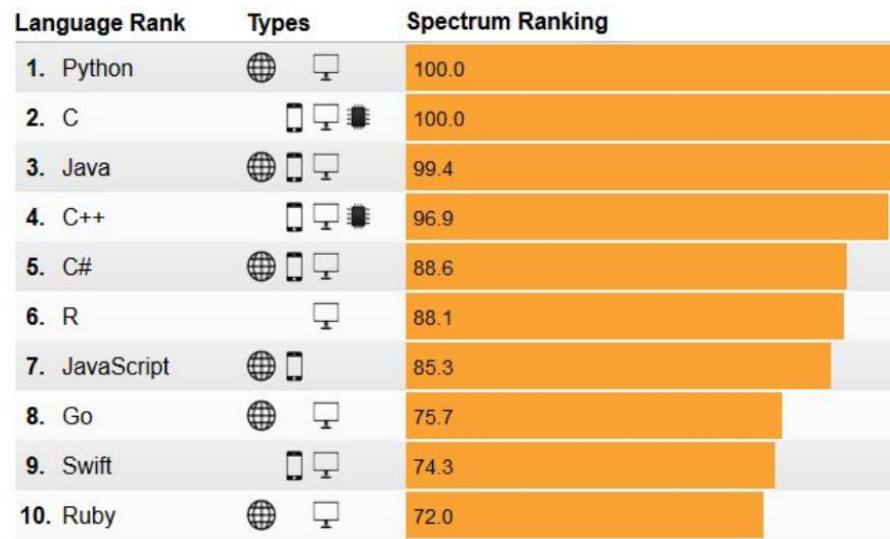

Image: IEEE Spectrum Interactive Ranking (2017)

Quá trình phát triển phần mềm

- ▶ Vòng đời của phần mềm:
  - ▶ Phân tích yêu cầu của bài toán (analysis)
  - ▶ Thiết kế phần mềm (design)
  - ▶ Cài đặt thuật toán (development)
  - ▶ Kiểm thử (testing)
  - ▶ Bảo trì, cập nhật và phát triển tiếp
  - ▶ Lỗi thời
- ▶ Thử nghiệm: là quá trình kiểm tra sự hoạt động các tính năng của phần mềm
- ▶ Gỡ lỗi: là quá trình tìm ra nguyên nhân của lỗi, và sửa nó

Lỗi chương trình

- ▶ Lỗi cú pháp (lỗi biên dịch):
  - ▶ Do viết chương trình không tuân theo cú pháp quy định
  - ▶ Được phát hiện bởi trình biên dịch
  - ▶ Chú ý: đôi khi lỗi không được phát hiện vì bị hiểu sai sang cú pháp khác
- ▶ Lỗi khi chạy:
  - ▶ Khi chương trình chạy vi phạm những điều kiện cho phép
  - ▶ Được phát hiện khi chạy
- ▶ Lỗi logic:
  - ▶ Do thuật toán sai
  - ▶ Máy tính không phát hiện

```
>>> print "Hello, world!"
      File "<stdin>", line 1
        print "Hello, world!"
                                ^
SyntaxError: invalid syntax
>>> print("Hello, world!")
Hello, world!
>>>
```